

**УПРОВАДЖЕННЯ НОВІТНІХ ІННОВАЦІЙНО-
ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ - ПРОВІДНИЙ НАПРЯМ
УДОСКОНАЛЕННЯ Й ОПТИМІЗАЦІЇ ПІДГОТОВКИ
МЕДИЧНИХ КАДРІВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ**

*Непорада К.С., Тарасенко Л.М., Нетюхайло Л.Г., Омельченко О.Є.,
Білець М.В., Слободяник Н.М., Сухомлин А.А., Гордієнко Л.П.,
Микитенко А.О., Приліпко П.Є.*

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія»

Стаття присвячена питанням реформування вищої медичної освіти в Україні, її подальшої інтеграції в єдиний європейський освітній простір і вдосконалення підготовки медичних кадрів. Обстоюється думка про необхідність упровадження новітніх інноваційно-інформаційних технологій, зокрема розробки засад дистанційної форми навчання, особливо на кафедрах експериментального спрямування.

Ключові слова: інноваційно-інформаційні технології, дистанційне навчання.

Реформи університетської освіти розпочато давно, але вони настільки поверхові й не скоординовані, що аж ніяк не розв'язують нагальних проблем. Вища освіта загалом і медична зокрема в Україні стають неконкурентоспроможними, поступаються рівню освіти розвинених країн і не визнаються європейською спільнотою [1; 4]. Така несприятлива ситуація потребує продуманих і системних реформ, щоб дати можливість реалізуватися потужному інтелектуальному потенціалу, який є в нашому суспільстві. Розвиток вищої медичної освіти має бути спрямований на підвищення якості підготовки медичних фахівців, інтеграцію медичної освіти і науки, розв'язання кадрових проблем галузі, покращання медичної допомоги населенню, забезпечення конкурентоспроможності випускників ВНЗ на вітчизняному та міжнародному ринках праці [1; 4].

З урахуванням суспільно-політичної ситуації в Україні, яка перебуває в стані перманентної війни, та на виконання нового Закону «Про вищу освіту»,

в якому суттєво зменшена кількість так званих прямих контактних годин викладачів зі студентами на користь індивідуальної самостійної роботи, наше завдання сьогодні полягає в розробці та впровадженні нових форм і методів навчання, зокрема у сфері інноваційно-інформаційних технологій шляхом забезпечення можливості дистанційного навчання під час вивчення дисциплін, особливо експериментального профілю.

Дистанційне навчання – це навчання, за якого надання студенту основної частини навчального матеріалу і більша частина взаємодії з викладачем здійснюються з використанням сучасних інформаційних технологій: супутникових зв'язків, комп'ютерних телекомунікацій, національного і кабельного телебачення, мультимедійних навчальних систем.

Дистанційне навчання визначено як різновид відкритого навчання з використанням комп'ютерних і телекомунікаційних засобів, що забезпечують інтерактивну взаємодію викладачів і студентів на різних етапах навчання та самостійну роботу останніх із матеріалами інформаційної мережі, переважна більшість яких підготовлена викладачами [3].

Навчальний процес в умовах запровадження дистанційних форм навчання ставить такі завдання перед професорсько-викладацьким складом:

- упровадження навчальних і контрольних дистанційних програм;
- індивідуалізація підходу та диференціація процесу навчання;
- контроль кожного студента з діагностикою помилок та обов'язковим зворотним зв'язком із метою корекції навчально-пізнавальної діяльності;
- доповнення матеріалів власними прикладами, завданнями, новими фактами, науковою інформацією тощо з метою полегшення сприйняття студентами;
- забезпечення дистанційних консультацій студентам у відведений для цього час;
- постійне поповнення електронної бібліотеки як необхідного елементу інформаційного середовища, куди входять навчально-методичні

матеріали, на основі яких реалізується дистанційне навчання, а саме: робочі програми, мультимедійні лекції, завдання для самостійної роботи, рекомендовані джерела літератури, запитання для контролю та самоконтролю тощо.

Порівняно з традиційною формою навчання дистанційна із застосуванням комп'ютерних технологій має такі переваги:

- здатність реагувати на введену інформацію миттєво, з виведенням оцінки навчальної діяльності, що знайшло своє застосування у створенні тестових комп'ютерних програм;

- активізація пізнавальної діяльності – комп'ютер найкраще відповідає принципам індивідуального навчання, оскільки студенти можуть самі визначити напрям навчально-пошукової діяльності;

- можливість обробки, застосування і зберігання великого обсягу інформації, що дозволяє розширити всебічний аналіз різних процесів;

- наочність подання навчального матеріалу, особливо із застосуванням графічних можливостей комп'ютерів;

- можливість інтерактивного спілкування через локальні та глобальні мережі із застосуванням сучасних Інтернет-технологій: он-лайн-лекції, конференції, консультації, дискусії тощо.

Уведення в навчальний процес вищих медичних навчальних закладів сучасних інформаційних технологій, зрозуміло, не обмежується кафедрами експериментального спрямування, але має широко використовуватись і на клінічних кафедрах, де сучасні комп'ютерні технології дозволили б моделювати різні клінічні ситуації.

Безумовно, переважання в навчальному процесі дистанційних технологій на початку їх упровадження потребує відповідних фінансових вливань, але згодом це дозволить суттєво зекономити кошти та, можливо, перерозподілити їх на інші сфери діяльності вищих медичних навчальних закладів, зокрема на наукову роботу, якій у новому законі про освіту відведено чільне місце.

Заходи щодо вдосконалення підготовки медичних кадрів мають переслідувати дві мети: зробити ефективнішою саму систему охорони здоров'я та оптимізувати витрати держави на підготовку медиків. Без упровадження новітніх інноваційно-інформаційних технологій, з урахуванням фінансової ситуації, що склалась у країні, це зробити буде неможливо. Нічого не потрібно вигадувати, а використати багатий досвід високорозвинутих країн Європи, які вже давно впроваджують відповідні технології в систему медичної освіти [2].

Список використаної літератури

1. Журавський В. С. Болонський процес: головні принципи входження в європейський простір вищої освіти / В. С. Журавський, М. З. Згуровський. — К. : ІВЦ «Вид-во «Політехніка», 2002. — 200 с.
2. Кліщ Г. І. Реформування медичної освіти в Австрії : зразок успішного проведення і приклад для наслідування / Г. І. Кліщ // Медична освіта. — 2011. — № 1. — С. 58 — 65.
3. Полат Е. С. Дистанционное обучение / Е. С. Полат, М. В. Мойсеєва. — М. : Владос, 1998. — 192 с.
4. Поляченко Ю. В. Медична освіта в світі та Україні / Ю. В. Поляченко, В. Г. Передерій, О. П. Волосовець [та ін.]. — К. : Книга плюс, 2005. — 383 с.